

1
A m. l. akadémia physikai szektarának ügyében ki-
küldött bizottmány jelentése.

Alulirottak a m. l. akadémia III. osztálya által megbízottak,

a) hogy a m. l. akadémia physikai szektarának jelen állapotát
megvizsgálva, arról jelentést tegyünk,

b) hogy véleményünket nyilvánítsuk arra nére, miként
gondoljuk a szektárban meglevő becses eszközöket a tudomány-
nak hasznosan értékesíthetni.

Dr. Nendvich Károly úr meghívására a physikai szektár he-
lyiségeiben egybegyűlve a meglevő eszközöket az 1868 Január
19 ikén és az 1868 i. Decem. 27 ikén készült leltárak
alapján átvizsgáltuk. E eredeti leltár 67 száma közül
kitörölendő a 6, 7, 8, 9, 22-28 számúak eszközök, melyek
az 1870 i. évi Március 28 ikén tartott összes ülés határozata
folytán az akkor újonnan felállítandó központi meteorologiai
intézetnek 1400 o. e. forintért közpénzben eladattak.

Néhány eszköz ideiglenes használatra a központi meteorologiai
intézetnek s a k. m. tud. egyetem ásványtani és physikai inté-
zetének van átengedve.

A szektárban elhelyezett eszközök roncsoló behatásoktól
teljesen mentesek vannak s örömmel jelenthetjük, hogy a

14257/1876

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Szertais fenállása óta este'külből, így szolgál semmit sem
vesztetett. Bátoran mondhatjuk ^{ért} a nagy dyalitikus refractor
osztályzott könévöl is, mely az idő's folyamában keletkezett
könévölst nétey darrára teljesen ép és sértetlen.

Közfönettel tartozunk ezért Dr. Nendwich Károly úrnak, mint
a m. t. akadémia physikai osztá'ra önének, ki e tudományos
kínset 8 éven át jó karban megő'ri.

Feladatunk második részét illetőleg habozás nélkül
kijelenthetjük, hogy a physikai szertais további fenntartását
tudományos fejlődésünkre néve nem tartjuk kívánatosnak.
A szertais bár gazdag egyes eszközöknek nagy értéke által,
egymagában nem szolgáltat kellő anyagot nagyobb mérvű
tudományos buvárlatokra. A helyiség, melyben elhelyezve
van szépséges és tágas, de kísérletek tételére kényelmetlen, ^{így} ~~ez~~
különösen rágkádásuknál alávetett. Meggyő'ződésünk,
hogy a m. t. akadémia szertárában elhelyezett eszközök,
attól is csak kellőleg nem fognak használtatni s a tudományra
néve értékesítve csak akkor lesznek, ha más tudományos
intézetek szertárainak kiegészítésére fordíthatnak.

Ez alapon indítványozunk, hogy a m. t. akadémia physikai

spectárát felosztassa s a benne foglalt eszközöket azon tudó-
máns intézeteknek adományozza, hol ~~van~~ leginkább érhető
hiányokat pótolhatnák.

Nézetünk szerint első sorban szába jöhetnek e tekintetben
a k. m. tud. egyetem és a k. m. József-műegyetem physikai intézetei
és a ^{Kis} Körzeti meteorológiai intézet.

Részletes tervezetet készítettünk arra nézve, mely intézetek
mely eszközökkel gazdagíthatnának. Irányadó elvül fogadtuk
el, hogy azon eszközök, melyek már is valamely intézetben
használhatnák a physikai osztás felosztása alkalmával
négyezesen azoknak adományozhatnának.

Következőkben felsoroljuk az egyes részesítendő intézeteket
s az azoknak adományozandó eszközöket feltárái száma^{val}
~~száma~~ együtt.

A) Meteorológiai Körzeti intézet.

- 11) Magyarán mérő Kapellertál.
- 17) August-féle Psychrometer.
- 18) Differential thermometer.
- 29) Meter Richertől.
- 37) Miesley Gambeytől.
- 40) 1 Kis Imee-féle teles.
- 41) 1 Db. Nagy-féle éteke.
- 55) 1 Kis Körönsépes méter.

56) 1 Kis spektrum súlyozómal.

59) 2 nagy faálvány.

60) 1 kis lámpa.

63) 1 láda szerszám.

B) K. m. egyetemi fizikai intézet.

2) Plüss-féle görző.

3) Gázgörző rézhengerrel.

4) Interferencia tükör.

5) Comparator Verner től.

10) Edény légsúlymérő Kapellertől.

12) 13) 2 Thermometer Kapellertől

21) Geodetikai theodolit.

30) 1 Meter Gambey től.

39) Vízörjeszerkezeti tanulmányozására szolgáló berendezés.

45) Turmalin fogó.

46) Nicol-féle prizma.

47) Praxmorsky-féle prizma.

58) 1 Optikai pad.

59) 1 nagy faálvány.

61) 2 Kis átlvány sárgaréz tál.

C) K. m. egyetemi ásványtani intézet.

44) Hoffmann-féle Spectroscope.